

Macedonsko bojišče.

Severno od Bitolja ter ob reki Crni hudi, toda brezuspešni navali Sarraiove armade na bolgarske postojanke. Samo ob reki Crni so Bolgari do sedaj odbili čez 60 sovražnih napadov. Švicarski listi poročajo, da je srbski kralj Peter s svojo vlado došel v Bitolj. Uradno še pa ta vest ni potrjena.

Tedenske novice.

Vesele božične praznike želimo vsem prijateljem našega lista. Pridobivajte nam novih naročnikov!

Cesar in naš škof. Ko so bili avstrijski škofje dne 1. dec. pri cesarju v avdijenci, je cesar nagovoril tudi mariborskega knezoškofa ter ga vprašal po razmerah v škofiji in po številu vojnih kuratov iz naše škofije, ki je, kakor znano, v celi Avstriji največja. Nobena škofija ni poslala toliko duhovnikov na bojno polje kot naša. Ko je zanesla govorica med cesarjem in škofom tudi na naš 47. pešpolk, ki ima svoj kader v Mariboru, je rekel cesar: Domači pešpolk v Mariboru, to je junaški pešpolk.

Cesarica Cita izredno prijazna in živahna gospa. Vojvodska rodbina Parma, iz katere izhaja naša nova cesarica, ima v Brunneeu in Weinburgu pri Cmureku velika posestva. Del rodbine Parma vedno stanuje na gradu Brunneeu ali v Weinburgu. Sedanja cesarica Cita je ob počitnicah več let stalno zahajala v Brunneeu in od tam večkrat tudi na številna vinogradna vojvodska posestva v Slovenskih goricah. Princesinja Cita, tako se nam pripoveduje, je bila izredno ljubka prikazen. Vitka kot jelka, vedno smenljajočega obraza, prijazna in radodarna do skrajnosti, je rada govorila in se šalila s prostimi slovenskimi viničarji in viničarkami ter se igrala z bosonogimi otroci ter jim delila raznih igrač in slaščic. Kdor je občeval s princesinjo Cito, ne more prehaliti njene ljubeznivosti in živahnosti.

Cesar Franc Jožef za invalide. Cesar Franc Jožef je v svoji oporoki zapustil ranjenecem, invalidom ter vdovam in sirotam padlih vojakov iz svojega zasebnega premoženja 60 milijonov K.

Duhovniška vest. Č. g. Štefan Pivec, župnik v Podčetrniku, je dobil župnijo Vuzenica ob koroški železnici.

Č. g. Peter Jurak, vojni kurat v Gradcu je t dni ošel na bojišče.

Božične ustanove za vdove in sirote padlih. Č. kr. okrajna glavarstva so poslala občinam sledeče dopise: Z odlokom vojnega ministrstva št. 87551-16, se razpisuje božična ustanova c. in kr. 2. armade. Pravico do te ustanove imajo: Vdove ali sirote brez očetov in matere po vojakih c. in kr. vojske, obeh deželnih bramb in orožništva ter c. kr. in kr. agrske črne vojske, kojih soprogji oziroma očetje so v vojni 1914-16 padli pred sovražnikom ali umrli vsled ranjenja. Prednost imajo one, kojih očetje (soprogji), so se udeležili vojne pri 2. armadi. Ustanova je enkratna, znaša za vdove 400, za sirote 200 K. Občinskim predstojništvom se naroča, da to takoj razglasi na v kraju navadni način in da slučajne prošnje in takoj predložijo okrajnemu glavarstvu. Prošnji je priložiti naslednje priloge: Spričevalo o ubožnosti, mrtvaški list soproga ali obeh staršev sirote, dokaz pri katerem vojaškem krdelu in v kateri razvrstitvi da je služil soprog oziroma oče sirote (če bi ne bilo mogoče dokazati zadnje navedene listine, tedaj jo bode priskrbelo poveljstvo dopolnitvenega okraja v Mariboru). — Vdove in sirote naj te prošnje takoj vložijo pri svoji občini. Škoda je, da se tako važni odloki pošljejo občinam še le nekaj dni pred uradno določenim rokom.

Nova prebranja. Hrvatski listi poročajo: Ogrsko domobransko ministrstvo je odredilo, da se morajo vsi črnovojniški obvezanci od 18. do 50. leta, ki so bili pri dosedanjih prebiranjih spoznani za nesposobne, podvrženi novemu prebiranju. Tisti, ki bodo spoznani za sposobne, bodo zaposleni samo v etapni službi. — Kolikor smo poučeni, se bodo vršila nova prebiranja 18-50letnih črnovojniskov tudi pri nas v Avstriji in sicer najbrž meseca februarja. Ali se bodo za sposobne spoznani vporabili res le v etapni službi, nam pa še ni znano.

Prebivalstvu Štajerske! Cesarski namestnik grof Clary nam je poslal sledeči oklic: Svetovnozdovinski dogodki so se dogodili, odkar je razpisano V vojno posojilo. Zmagovita krdela zaveznikov so porazila rusko-rumunske armade ter vkorakale v Bukarešto in zasedle več kot polovico Rumunije. Za nas tako ugodno stanje vojnega položaja in gospodarsko okrepljenje, katerega smo deležni po porazu Rumunije, so omogočili nam in našim zvestim zaveznikom; da ponudimo, svesti si svoje moči, sovražnikom pričetek mirovnih razprav. Na boj oboroženi, a na mir pripravljene zremo z mirno zavestjo, ki jo nam narekuje naše dobro pravo, bodočnosti nasproti. Slavnim vspohom na rumunskih bojiščih se vredno

pridružuje v zaledju izvojevana zmaga našega V. vojnega posojila. Vsled mnogostranske želje je dovolil finančni minister, da se do nadaljnjega sme sprejemati podpisana na V. vojno posojilo tudi po 16. decembru. Štajerci, porabite priliko, ki se vam s tem nudi, da se z ozirom na junaštvo in požrtvovalni pogum naših sinov in bratov na bojnem polju vspeh V. vojnega posojila z vsemi močmi še zviša. — Na Najvišjem mestu se napredovanje podpisovanj zasleduje z živim zanimanjem in Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo, naš najmilostljivejši cesar, je izvolil izraziti pričakovanje, da bodo porabili visoki in nizki, meščani in kmetje, dobo, ki je za podpisovanje še na razpolago, za to, da bo postal vspeh V. vojnega posojila primeren naši moči in našemu trdnemu zaupanju. Tudi nam vsem sveti spomin na ljubljene cesarja Franca Jožefa mora ravnatoka kakor pridne na bojišču tudi nas doma vzbuditi do najvišjega delovanja. Štajerska je bila v požrtvovalnem in radovoljnem podpiranju ožugane domovine na bojnem polju kakor tudi doma vedno v prvih vrstah, tukaj se pa ne zahteva nikake žrtve, kajti vsak, ki posodi državi svoj denar, dobi vrnjeno posojeno z obilnimi obrestmi. Ni tedaj le dolžnost, temveč lastna korist vsakega posameznika, da se odzove na klic države za podpisovanje vojnega posojila. Pozivam tedaj vnovič prebivalstvo Štajerske, da da premoženje in dohodke, kolikor največ more, domovini na razpolago s podpisovanjem V. vojnega posojila.

Nov predsednik okrožnega sodišča v Mariboru. Za predsednika mariborskega okrožnega sodišča je imenovan višjesodni svetnik višje deželne sodnije v Gradcu dr. Franc Kočevar pl. Koudenheim. Nov predsednik je rojen leta 1864 in je služboval kakor predstojnik okrajne sodnije v Celju in višjesodni svetnik v Ljubljani.

Deželni odbor štajerski se bo poklonil presvitlemu cesarju z udanostno izjavo za štajersko prebivalstvo najbrže za sredi meseca januarja.

Razpuščen občinski odbor. Občinski odbor občine Plac pri Svecini je vli-da razpuščen, ker mu je za redne seje manjkalo sklepčnosti. Večina odbornikov je namreč pri vojakih. Za vladnega komisarja je imenovan dosedanja župan Albin Menhart.

Zvišanje podpor za begunce. Notranje ministrstvo je zvišalo podpore za begunce, ki žive po raznih občinah, dnevno za osebo od 1 K na 1 K 50 v. Ako pa šteje begunska obitelj več kakor pet oseb, ostane v veljavi dosedanja podpora po 1 K za vsako osebo.

Za begunce z vzhoda in juga. Nedeljska „N. Freie Presse“ objavlja, da je za begunce z vzhoda nabrala 3.104.427 K, za begunce z juga pa 62.623 K. Za oskrbo vojnih konj in psov je nabrala „N. F. Presse“ 10.770 K.

Vprašanje iz ljutomerskega okraja. Na prošnjo naše davkarije so posamezni občinski predstojniki prostovoljno prevzeli izplačevanje vzdrževalnih prispevkov po zakonu iz leta 1912. S tem imajo seveda župani veliko potov, stroškov in zamude časa, zlasti ker davkarije izplačajo skupni znesek v velikem denarju in si morajo potrebni drobci za posamezne stranke sami preskrbeti. S tem razbremenijo davkarijo in prihranijo posameznikom večših daljnih pot v Ljutomer. Ali se more občinske predstojnike siliti k temu, da naj prevzamejo tako izplačevanje podpor popolnoma zastopaj, brez vsake odškodnine? — Odgovor: Gotovo ne spada to delo v prenešeni delokrog županov in župani naj zahtevajo od okrajnih glavarstev, oziroma davkarij, primerno odškodnino za delo. Sami pa si visokosti odškodnine ne smejo nastavitvi.

Pošiljanje poštnih zavojev vojnim vjetnikom ustavljeno. Poštno raynatejstvo za Štajersko naznanja, da je od sedaj naprej do 25. decembra 1916 ustavljeno pošiljanje zasebnih poštnih zavojev in vzorcev blaga vojakom, ki se nahajajo v vjetništvu sovražnih držav.

Poštnina za božične in novoletne razglednice. Ker je sedaj vsled novih poštnih določb zvišana poštnina za razglednice od 5 na 10 vinarjev, se sme opremiti vsaka razglednica z znamko po 3 vinarje, ako na razglednico razven naslova ne napišeš več kakor pet besedi z naslovom vred in še podpis.

Svarilo zaradi vojnih vjetnikov. Štajersko cesarsko namestništvo razglasi: Ker se v zadnjem času množijo slučajni, da nevojaško prebivalstvo ne naznanja takoj pristojni oblasti, ako je ubežal kak vojni vjetnik, se strogo naroča, da mora vsak, kdor ima pri delu zaposlene vojne vjetnike, takoj naznaniti, ako je kak vojni vjetnik zapustil delo in pobegnul. Vojnim vjetnikom dajati obleko, živila, denar, ali jim dajati na drug način potulo, da lažje pobegnejo, je prepovedano pod zelo ostrimi kaznimi. Istotako je strogo prepovedano jemati pod streho vojne vjetnike, ki so pobegnili.

Zakaj imajo vlaki tako velike zamude? Ljudje nas povprašujejo, kaj je vzrok, da imajo zadnji čas posebno dunajski vlaki tako velike zamude (po 1 do 5 ur). Na merodajnem mestu se nam je reklo, da je ta. zamud kriva pošta, katera ima sedaj radi zmanjšanja poštnih vlakov in ogromnega prometa k praznikom toliko opravka, da je popolnoma nemogoče, to delo zmagati v določenem roku. Zamude se pove-

čajo od postaje do postaje, kjer se naklada in odklada pošta.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru naznanja cenjenemu občinstvu, da ostane blagajna od 23. do 31. decembra radi sklepanja računov zaprta, pač pa se tudi v tem času sprejemajo se prijave na vojno posojilo. — Načelnstvo.

Cenjenim naročnikom naznanjamo, da bomo prihodnji številki priložili položnice, s katerimi bodo lahko plačali naročnino naprej. — Prosimo, da se razvije sedaj močna agitacija za nove naročnike na naš list. Naj res ne bo več nobene slovenske hiše brez »Slov. Gospodara.« V mnogih župnijah bi lahko bilo še enkrat toliko naročnikov, kakor jih je. »Slov. Gosp.« je sedaj neobhodno potreben ne samo kot zvest poročevalec doma in vseh večjih dogodkov na bojiščih in po svetu, ampak posebno kot svetovalec in vseh gospodarskih zadevah. Hiša ki nima »Slov. Gosp.« si sama dela škodo, za to pa se enkrat, agitirajte za naš list in razširjajte ga!

Gospodarske novice.

Proti vinskemu davku. V zadnji seji Kmetijske družbe se je razpravljalo tudi o novem vinskem davku. Deželni odbornik dr. Verstovšek je počal udom centralnega odbora, ki niso bili še nikakor poučeni o nameri deželnega odbora, vsa pojasnila in predlaga, da se Kmetijska družba brzojavno obrne s protestom na ministrskega predsednika in ga prosi, da vlada ne predloži sklep deželnega odbora najvišji potrditvi. Predlog se je sprejel soglasno.

Boj proti obdačenju domace pijače. Deželni odbornik dr. Verstovšek vodi po naročilu vodstva S. K. Z. nevstrašno boj proti nameravanemu vinskemu davku. V zadnji seji dež. odbora se je že četrtočas razpravljalo o tem predmetu. Ker je postavljeni predlog že predložen vladi in se je bati da bi ga vlada vkljub ugovorom slovenskih poslancev le potrdila, trudi se dr. Verstovšek že sedaj, da doseže za vinogradnike kolikor mogoče večje ugodnosti. Na njegovo neprestano dreganje se je odločil deželni odbor, da se vinogradnikom dovolijo ugodnosti glede domače pijače. Hotelo se je že tudi v tej zadevi sklepati in ker je bilo malo upanja, da bi se zagotovili veliki vspehi, je dr. Verstovšek razumel zadevo tako obrniti, da naj pred sklepanjem deželnega odbora posebni odsek izreče svoje mnenje. Dr. Verstovšek je sam predlagal sestavo tega odseka. Posvetovanje odseka se vrši dne 21. t. m. pod vodstvom ekselence grofa Attemsa. Povabljeni bodo na to posvetovanje dež. odbornik dr. pl. Kaan kot finančni referent, ekselence grof Franc Attems, pl. Kodoltsch, župan Orinig, župan Reitter, dekan Ozmeč, posl. Roskar, dr. Korošec, dr. Verstovšek, poslanec Schweiger, Huber in Hagenhofer.

Na Božič se sme zavživati meso. Ker je letos Božič padel ravno na brezmesni dan, je cesarska namestnja dovolila, da se sme ta dan meso uživati.

Oddaja surove svinjske masti. Odredba zaradi oddaje surove svinjske masti, oziroma špeha, je stopila v veljavo. Vsakdo je torej zavezan, kadar kolje, to naznaniti svojemu občinskemu predstojniku in mu povedati, koliko znaša teža mrtve osnažene (tirobo) naznaniti svojemu občinskemu predstojniku in mu tem predpiše, koliko masti mora oddati in sicer je določeno: pri teži mrtve osnažene svinje do 60 kg 1½ kg masti, od 60 do 100 kg 2 kg masti, od 100 do 150 kg 4 kg masti, nad 150 kg 7 kg masti. V teku osmih dneh mora oddati predpisano mast, oziroma špeh, o nemu možu, ki je za tamošnjo občino določen, da prevzema mast. Mast se mora takoj izplačati v gotovini po 7 K 80 v za 1 kg teže. Kdor bi ne izpolnil te obveznosti, bo kaznovan z denarno globo 5000 K ali 6 meseci zapore. Obrtnikom se lahko odtegne obrtna opravičenost za vedno ali za gotov čas.

Vojaštvo ni upravičeno nakupovati živila. Iz Ljutomera se nam poroča: V Banovcih je nek nadporočnik 97. pešpolka nakupoval živila za častniško mizo v Veržeju. Posestnica A. St. mu je prodala 130 kg pšenice, ker so vojaki pravili, da se bodo živila s silo rekvirirala, ako jih vojaštvu prostovoljno ne prodajo. Ker je pšenice brez oblastvenega dovoljenja prodala, je bila od okrajnega sodišča v Ljutomeru obsojena na 3 dni zapore in 100 K globe. Iz tega sledi, da je vsaka prodaja zaseženih živil, kakor žita, moke, fižola itd. dovoljena samo nakupovalcem žitno-prometnega zavoda. Ako vojaki taka živila nakupujejo in če se morda grozijo celo s prisilnim rekviriranjem, naj se jih takoj naznani na vojno ministrstvo in državno pravdnštvo, ker vojaki za nakupovanje niso upravičeni.

Navijanje cen? Prijatelj lista nam piše: Nedavno je v mariborski okolici nakupoval vojak teleta za vojaštvo. Kupil je teleta tudi od dveh kmetov v Ho-